

Psalm 116, 17-19.

Vandaag vieren we het Avondmaal: we herinneren ons de dood van de Heer en hoe Hij ons het leven geeft. Mag je zomaar meedoen met dit Avondmaal? Antwoord: nee, niet zomaar. Als je niet weet wat de dood van de Heer Jezus betekent, dan moet je eerst ontdekken waar het over gaat. Als je nog niet publiek hebt gekozen voor de Heer Jezus, dan moet je eerst je geloof in het openbaar belijden. En als je wel weet wie de Heer is en ook zegt dat je voor Hem wilt leven, maar je maakt bewust een puinhoop van je leven, waarbij je de naam van God en mensen om je heen en jezelf beschadigt, dan moet je niet aangaan, maar je bekeren. Je mag niet zomaar meedoen aan het Avondmaal.

Natuurlijk heb je daar je eigen verantwoordelijkheid in. Je moet zelf eerlijk kijken naar je leven. En als het een puinhoop is of als je je bewust bent dat je je naaste onrecht hebt aangedaan, dan is het misschien goed om te zeggen: deze keer niet. Misschien hoor je hier raar van op, maar dan vertel ik het je: het gebeurt vaak genoeg dat gelovigen het Avondmaal een keer overslaan, omdat ze beseffen dat het niet zou kloppen als ze zomaar mee zouden doen. Dat komt best wel voor. Wat bijna nooit gebeurt, is dat we het aan elkaar vragen. Vroeger deed de kerkraad dat nog wel wat vaker, dat je ouderling je confronteerde: zoals jij nu leeft, hoe rijm je dat met je geloof? Kun jij zo wel meedoen met het Avondmaal? Maar ook dat gebeurt minder dan vroeger. En we spreken elkaar ook niet aan. Ik denk niet dat dat zo goed is, maar daar wil ik een andere keer eens op terug komen.

Even goed: ik wou je vanmorgen weer wel eens aanspreken – maar dan wel net even anders. Ik wil je vanmorgen geen kritische vragen stellen voordat je aan het Avondmaal meedoet, maar ik wil je een vraag meegeven voor als je het brood en de wijn hebt ontvangen. De vraag is simpel: en nu? Laten we eerlijk zijn: het Avondmaal is voor iedereen hier een feest van genade. Je proeft de dood van de Heer: om jou te laten leven, moest Hij sterven. Het is dus per definitie geen kroon op jouw werk. Wij komen hier met lege handen. Maar nu verklaart God je zijn liefde, Hij maakt zijn zorg voor jou tastbaar voor je, en of je het nu merkt of niet: zijn Geest is je aan het veroveren. En dan de simpele vraag: wat nu?

Ik lees nog eens het slot van Psalm 116:

U wil ik een dankoffer brengen.

Ik zal de naam aanroepen van de Heer

En mijn geloften aan de Heer inlossen
In het bijzijn van heel zijn volk,
In de voorhoven van het huis van de Heer,
Binnen uw muren, Jeruzalem.
Halleluja!

‘Geloften.’ Het Psalmboek staat er vol van, tot in het Nieuwe Testament kom je ze tegen. Mensen die uit nood of uit dankbaarheid, precies om die nood of die dankbaarheid voor zichzelf concreet te maken, aan God een gelofte doen. Nu zul je zeggen dat die cultuur anders was, en dat je niet alle Bijbelse gewoonten één-op-één naar vandaag kunt kopiëren. Mee eens, natuurlijk, je hebt gelijk. Maar als je nu de wens hebt om het Avondmaal serieus te vieren en God en jezelf en je geloof serieus te nemen en je loopt straks weg nadat je het brood en de wijn hebt geproefd en je denkt: wat nu? – wat let je om God uit dankbaarheid een gelofte te doen?

En wat voor gelofte dan? O kom maar op. Deze week ga ik elke dag voor vijf dingen danken. De komende maand doe ik elke week iets leuks voor een familielid of vriend. De komende jaren stel ik mij een avond in de week beschikbaar als pastorale bezoeker of diaken of ouderling. Ja, ik noem het maar gewoon: we zoeken vijf nieuwe ouderlingen, vier pastorale bezoekers en vijf diakenen. Ik ben bang dat het een probleem wordt. Tenzij jij natuurlijk er aan toe bent om concrete inhoud te geven aan je geloof. Wat let je om God dan zo’n grote gelofte te doen? En sowieso: wat let je om de Heer een gelofte te doen? Om aan je zelf en aan God te laten zien, dat je doorhebt wat Hij voor je deed.

Nog één keer Psalm 116:

Hoe kan ik de Heer vergoeden voor wat Hij heeft gedaan?
Ik zal de beker van bevrijding heffen,
de naam aanroepen van de Heer
en mij geloften aan de Heer inlossen
in het bijzijn van zijn volk.

Amen.